

Protocol Anti-pesten

Basisschool De Koningsspil werkt aan een veilig schoolklimaat waarin kinderen, ouders/verzorgers en leerkrachten respectvol met elkaar omgaan. In dit anti-pestprotocol beschrijven we hoe wij op onze school met pesten omgaan en hoe wij handelen bij signalen van pesten.

Inhoud

Verschil tussen pesten en plagen
Nationaal pestprotocol
Pestprotocol Basisschool De Koningsspil

Verschil tussen pesten en plagen

Wat is pesten? (rood gevoel)

'Iemand wordt getreiterd of is het mikpunt van pesterijen als hij of zij herhaaldelijk en langdurig gedwongen blootstaat aan negatieve handelingen verricht door één of meerdere personen'.

Wij noemen iets pesten als er sprake is van een ongelijke machtsverhouding ten nadele van iemand. In de relatie tussen 'pester' en 'slachtoffer' is de verhouding totaal scheef. Meestal gebeurt pesten niet zomaar een keer. Wij kijken als school ook naar wat de mogelijke invloed van het gedrag op dat moment is. Pesten is meestal als een patroon te herkennen. Dit patroon geeft ongelijkwaardigheid weer (bij plagen is dit anders, hier is sprake van gelijkwaardigheid.)

Wij zien pesten als iets dat voor alle betrokkenen over de grenzen heen gaat.

Wat is plagen? (groen gevoel)

Bij plagen is er sprake van incidenten. Een persoon zegt/doet iets, een andere persoon zegt/doet iets terug en vaak is het dan afgelopen. Hier herkennen we een patroon van gelijkwaardigheid. Vaak is het een kwestie van elkaar tijdelijk uit balans brengen, van een spelletje spelen (binnen de spelregels) over en weer. De verhoudingen zijn ongeveer gelijk, maar blijven gelijkwaardig. Bij plagen overheerst het groene gevoel en is iedereen in staat zijn grenzen te bewaken.

Wat is het verschil tussen plagen en pesten?

Pesten is op het moment dat het gebeurt altijd grensoverschrijdend. Na pesten moet er iets gebeuren om weer te werken aan een meer evenwichtige onderlinge verhouding.

Plagen is een manier om grenzen te verkennen: hoever kan ik gaan? Bij plagen blijft de onderlinge verhouding in beweging en kan na bijvoorbeeld sorry zeggen weer verder gespeeld worden.

Nationaal onderwijsprotocol tegen pesten

De vier landelijke organisaties voor ouders/verzorgers in het onderwijs ontwikkelden enkele jaren geleden een onderwijsprotocol t.a.v. pesten. Tegelijkertijd werd een brochure uitgegeven met handvatten voor scholen om een beleid tegen pesten te ontwikkelen. Het is de bedoeling dat alle geledingen in een school: bestuur, ouderraad, medezeggenschapsraad en team zich blijven afvragen hoe de school een veilige plaats kan blijven voor leerlingen. Er worden zes aanbevelingen gegeven om pesten op school aan te pakken, van elke aanbeveling worden uitwerkingen gegeven.

Samengevat luiden deze:

1. Pesten moet worden onderkend als probleem, dan wel signaalgedrag door alle betrokkenen: kinderen die gepest worden, pestende kinderen, meelopers, afzijdige kinderen, leerkrachten en ouders/verzorgers.
2. De school probeert pesten te voorkomen. Leerkrachten verrichten activiteiten en interventies om een veilige sfeer te behouden en te verbeteren in hun klas.
3. School en leerkrachten zijn intensief bezig met het herkennen van de mogelijke signalen van pesten en onderkennen dat dit aandacht blijft vragen. Leerkrachten worden steeds weer uitgedaagd om gedrag en signalen te onderkennen.
Als school blijven wij werken aan verbetering van de verbinding met de ouders/verzorgers. In het belang van alle betrokkenen blijven wij ouders/verzorgers aanspreken op hun verantwoordelijkheid als ouders/verzorgers om over mogelijke signalen/zorgen met ons in gesprek te gaan.
4. School, leerkrachten en ouders/verzorgers nemen duidelijk stelling als ze merken dat leerlingen pesten en/of gepest worden.
5. Als school blijven wij zoeken naar passende acties ten aanzien van problematiek rondom pesten. Ook hier is de driehoek ouders/verzorgers-kind-school uitgangspunt. Verder zijn dader, slachtoffer, omstanders en meelopers andere partijen die onze aandacht hebben.
6. Er is een vertrouwenspersoon, die klachten van leerlingen en ouders/verzorgers over het pestbeleid op school kan indienen bij de klachtencommissie. Voor de leerkrachten is ook een vertrouwenspersoon beschikbaar.

Protocol Anti-pesten Basisschool De Koningsspil

Ons protocol is afgestemd op het Nationaal Protocol zoals boven beschreven. Hieronder vindt u onze invulling van de genoemde zes punten:

1. Het onderkennen van pesten en informeren van elkaar:

Op onze school benaderen wij pesten als ontoelaatbaar gedrag. Middels dit pestprotocol hopen we zoveel mogelijk duidelijkheid te verschaffen in het belang van de driehoek ouders-kinderen-school.

2. Preventie:

- o Op onze school werken we met de methode Vreedzame School. De methode geeft handreikingen en oefeningen die moeten leiden naar een omgeving waarin leerlingen, medewerkers en ouders/verzorgers zich betrokken en verantwoordelijk voelen voor de sfeer en op een positieve manier met elkaar om te blijven gaan. Wij zien onze school als een omgeving waar leerlingen een stem hebben en zelf verantwoordelijkheid dragen voor het klimaat in de klas, op school en daarbuiten. Kinderen leren hiermee invloed uit te oefenen op hun eigen leeromgeving en hun eigen ontwikkeling.
- o Wij vinden het belangrijk kinderen individueel en als groep een leeftijdsadequaat sociale ontwikkeling te laten doormaken zodat zij inzien dat pestgedrag niet hoort en niet kan. Vanuit de wederzijdse verantwoordelijkheid van ouders/verzorgers en school (in het belang van de ontwikkeling van het kind), gaan we in deze ook uit van een wisselwerking tussen school en thuis.
- o Ons uitgangspunt is het verbeteren van het sociaal-emotionele leer en leefklimaat. We gaan hierbij uit van de driehoek ouders-kind-school.
  - Ouders/verzorgers worden betrokken bij de lessen weerbaarheid die plaatsvinden in de groepen 7/8.
  - We ontwikkelen een doorgaande leerlijn rondom sociaal emotionele ontwikkeling (Vreedzame School) voor groep 1 tot en met 8.
  - Er vindt ondersteuning plaats van de teams door een externe deskundige en een bovenschoolse werkgroep, gericht op ontwikkeling en integratie.

3. Signalering:

Onze leerkrachten zijn gericht op het zien, voorkomen en handelen bij pestgedrag. Gesprekken met de kinderen en/of in de klas, inzetten van eigenaarschap, in combinatie met sociaal emotionele ontwikkeling met behulp van een externe deskundige, lessen van de Vreedzame School en het observatiesysteem voor sociaal emotionele ontwikkeling (SCOL), worden hierbij gebruikt.

Basisvoorwaarde blijft voor iedereen verbonden aan onze school dat signalen die wijzen op pesten en of pestgedrag altijd serieus genomen moeten worden.

Leerlingen kunnen ook pestgedrag signaleren. Zij geven dit dan bij de groepsleerkracht of bij hun ouders/verzorgers aan en helpen zo mee met het oplossen van het pestprobleem.

Ook ouders/verzorgers kunnen pestgedrag signaleren. Wij verwachten, vanuit hun verantwoordelijkheid als ouders/verzorgers, dat zij dit signaal doorgeven op onze school en actief participeren in de aanpak.

4. **Stellingname:**

Pesten wordt op onze school niet getolereerd. De leerkrachten en medewerkers, maar ook de leerlingen, dragen dit uit en spreken betrokkenen hierop aan.

In gevallen waarbij er sprake is van grensoverschrijdend gedrag, zal de school krachtig optreden om het gedrag te stoppen.

Wij verwijzen hierbij naar het protocol “grensoverschrijdend gedrag”.

5. **Meerdere aanpakken:**

Preventief:

Er worden gesprekken met de kinderen gevoerd naar aanleiding van de ingevulde lijsten van SCOL. Hieruit kan de leerkracht opmaken hoe een leerling in zijn/haar vel zit en waar problemen liggen.

Op onze school worden weerbaarheidstrainingen gegeven in groep 7.

Er wordt gehandeld via een doorgaande lijn, waarbij op de hele school (van groep 1 tot en met 8) aandacht is voor de sociaal-emotionele ontwikkeling, groepsvorming en communicatie, in relatie met eigenaarschap van de kinderen.

Tijdens de lessen van Vreedzame School wordt onder andere ingegaan op groepsvorming, aanspreken op gedrag, oplossen van conflicten en regels en afspraken in de klas.

Oplossingsgericht:

Het pesten doorbreken wij door de oplossingsgerichte pestaanpak van Vreedzame School te hanteren. Het idee achter deze aanpak is dat je een beroep doet op het verantwoordelijkheidsgevoel van de groep. Door niet te beschuldigen, maar empathie op te roepen en iedereen als potentiële ondersteuner van het oplossen van het probleem te zien, stimuleer je de positieve krachten in de groep.

Ook door de inzet van weerbaarheid in combinatie met eigenaarschap op de hele school, werken we aan oplossingen. Door spreekruimte (c.q. aanspreekruimte) te vergroten, wordt verantwoordelijkheid gedeeld binnen de groep.

6. **Contactpersoon:**

Op onze school is een vertrouwenspersoon voor de leerlingen: mevr. **Mylene Houben**.

7. **Externe klachtenregeling:**

Indien u het gevoel heeft niet voldoende geholpen of gehoord te worden, neemt u dan in eerste instantie contact op met de directeur van de school, dhr. Jack Munnecom.

Wij vinden het van het grootste belang dat pestgedrag op onze school niet voorkomt.

Wij begrijpen dat veel emoties kunnen meespelen maar hebben wel allemaal hetzelfde doel voor ogen: **het stoppen van pestgedrag**. Om dit te bereiken hebben wij elkaar nodig. De driehoek ouders-kind-school is daarom voor ons wezenlijk.

In het betreuwenswaardige geval dat ouders zich onvoldoende gehoord voelen, hebben zij uiteraard de mogelijkheid om een klacht via een externe, onafhankelijke vertrouwenspersoon kenbaar te maken: **GGD, JGZ-secretariaat Limburg-Noord, telefoonnummer: 088-1191200 e-mail: jgz@vrnl.nl**